

Ten eerste

Zorgen over zwakke schoolprestaties

Problemen Zuid-Limburg zijn die van een grote stad

Van onze verslaggever
Peter de Graaf

MAASTRICHT Zuid-Limburg kampt met dezelfde onderwijsproblemen als de grote steden. Daarom is ook een 'grootstedelijke' aanpak van de onderwijsachterstanden nodig. Provincie, gemeenten en schoolbesturen moeten een masterplan ontwikkelen.

Dat stelt onderzoeker Paul Jungbluth van de Universiteit Maastricht. 'Zuid-Limburg telt net zoveel inwoners als Rotterdam, ongeveer 600 duizend. Minder bekend is dat de regio ook kampt met eenzelfde sociale ongelijkheid als de grote stad. De 18 merendeels kleine gemeenten ten zuiden van Roermond vallen niet onder het grotestedenbeleid, waardoor ze ook geen extra budget krijgen voor sociaal beleid en onderwijs.'

Hij luidt de alarmklok over de zwakke schoolprestaties in Zuid-Limburg. Die liggen beneden het lande-

lijk gemiddelde. Een kwart van de leerlingen presteert daar zelfs ver beneden. Vaak betreft het kinderen uit kansarme milieus. 'Typerend is dat ook hun ouders al zeer sceptisch zijn over de kansen van hun kinderen', aldus Jungbluth. 'Als er niets gebeurt, blijven de talenten van veel kinderen onderbenut.'

De onderwijsachterstand in Zuid-Limburg is voor een groot deel te verklaren uit het mijnverleden. In de vorige eeuw zijn grote groepen laaggeschoolde arbeiders uit binnen- en buitenland naar Zuid-Limburg gekomen om in de mijnen te werken. Ze kwamen uit Twente, Friesland en Groningen, of uit Italië, Spanje en Portugal.

'Het waren mensen met geen of een lage opleiding, die hard konden en wilden werken', aldus Jungbluth. 'Ze hadden de mentaliteit dat je het niet van het onderwijs moest hebben, maar van stevig doorpakken. Die mentaliteit past niet erg bij de moderne kenniseconomie. De mijnen zijn al veertig jaar dicht en er is

ook steeds minder werk in de industrie. Veel mensen zijn er niet aan gewend om uit het laagste milieu op te klimmen en stimuleren dat bij hun kinderen ook niet.'

Nieuwe banen in de dienstverlening bieden onvoldoende soelaas aan de laag opgeleide bevolking. Mede daardoor heerst er een relatief hoge werkloosheid. 'De huidige onderwijsachterstand heeft in feite te maken met de massale immigratie uit de vorige eeuw, waarbij de bevolking rond de mijnen zowat verviervoudigde', aldus Jungbluth. 'Het is een immigratievraagstuk op de lange termijn, waarbij de immigranten van weleer inmiddels allemaal tot de autochtone bevolking worden gerekend.'

Door de bevolkingskrimp in sommige gebieden hebben veel scholen het al moeilijk genoeg om het hoofd boven water te houden. 'Het beleid van schoolbesturen is er vooral op gericht om te overleven. Daardoor hebben kansarme kinderen minder prioriteit', aldus Jungbluth.